

Profiel van kwalificatiedossier:

Verbrandingsmotortechneik

Crebonr. 23332

» **Verbrandingsmotortechneicus (Crebonr. 25832)**

Versie

Gewijzigd 2022

Geldig vanaf

Opleidingsdomein

Mobiliteit en voertuigen (Crebonr. 79060)

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Op: 10-09-2021

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Voert onderhoud uit aan verbrandingsmotoren	7
B1-K1-W1: Controleert de verbrandingsmotor en bereidt onderhoudsopdracht aan verbrandingsmotor voor	8
B1-K1-W2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes	9
B1-K1-W3: Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes	9
B1-K2: Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkzaamheden	11
B1-K2-W1: Neemt deel aan werkoverleg	11
B1-K2-W2: Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkprocessen	11
2. Generieke onderdelen	13
Profieldeel	14
P1: Verbrandingsmotortechnicus	14
P1-K1: Repareert en/of monteert en/of reviseert componenten van verbrandingsmotoren	14
P1-K1-W1: Bereidt reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotor voor	15
P1-K1-W2: Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes	15
P1-K1-W3: Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes	16

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Verbrandingsmotortechicus	2	Nee	basisberoepsopleiding

B1-K1 Voert onderhoud uit aan verbrandingsmotoren	B1-K1-W1	Controleert de verbrandingsmotor en bereidt onderhoudsopdracht aan verbrandingsmotor voor
	B1-K1-W2	Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	B1-K1-W3	Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes

B1-K2 Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkzaamheden	B1-K2-W1	Neemt deel aan werkoverleg
	B1-K2-W2	Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkprocessen

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Verbrandingsmotortechicus		
P1-K1 Repareert en/of monteert en/of reviseert componenten van verbrandingsmotoren	P1-K1-W1	Bereidt reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotor voor
	P1-K1-W2	Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	P1-K1-W3	Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes

P2 Eerste verbrandingsmotortechicus		
P2-K1 Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren	P2-K1-W1	Bereidt complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren voor
	P2-K1-W2	Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	P2-K1-W3	Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en

P2 Eerste verbrandingsmotortechicus		
P2-K2 Inspecteert en stelt diagnose aan componenten van verbrandingsmotoren		systemen die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes
	P2-K2-W1	Bereidt inspectie en diagnose aan componenten van verbrandingsmotoren voor
	P2-K2-W2	Voert inspectie uit en stelt diagnose aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	P2-K2-W3	Stelt diagnose aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes
P3 Technisch specialist verbrandingsmotoren		
P3-K1 Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren	P3-K1-W1	Bereidt complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren voor
	P3-K1-W2	Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	P3-K1-W3	Voert complexe reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes
P3-K2 Inspecteert en stelt diagnose aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren	P3-K2-W1	Bereidt inspectie en diagnose aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren voor
	P3-K2-W2	Voert inspectie uit en stelt diagnose aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes
	P3-K2-W3	Stelt diagnose aan componenten en systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes
P3-K3 Stelt verbrandingsmotoren in bedrijf	P3-K3-W1	Bereidt inbedrijfstelling voor
	P3-K3-W2	Verzorgt/coördineert testen van verbrandingsmotor/installatie
	P3-K3-W3	Verzorgt/coördineert aanpassingen, inbedrijfstelling en oplevering
	P3-K3-W4	Onderhoudt contacten met opdrachtgevers en andere in- en externe specialisten

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De beginnend beroepsbeoefenaar is werkzaam in een werkplaats van verbrandingsmotorbedrijven. Voor revisie, onderhoud en reparatie beschikken deze bedrijven over speciaal ingerichte werkplaatsen. Tevens werken beginnend beroepsbeoefenaars vaak op locatie bij klanten. Het gaat daarbij om (grote) diesel- en gasmotoren voor schepen, stroomaggregaten voor bijvoorbeeld ziekenhuizen, warmtekrachtcentrales voor kassen en (mobiele) werktuigen. Deze motoren hebben over het algemeen een zeer lange levensduur, zijn zeer kostbaar en kunnen door hun omvang moeilijk naar een werkplaats vervoerd worden. Daarom worden aan deze motoren meer deelvervangingen en revisies uitgevoerd dan aan kleinere motoren zoals in auto's. Dit werk vindt vaak voor een groot deel plaats op de locatie waar de motor is geïnstalleerd.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft in de eerste plaats een klantgerichte, servicegerichte, flexibele en lerende instelling. Hij heeft een hoog kwaliteitsbewustzijn, goede communicatieve vaardigheden en is gericht op het succesvol uitvoeren van de hem toegewezen werkzaamheden. Accuraatheid, kostenbewustzijn en het vermogen om prioriteiten te stellen zijn essentieel. Klanten moeten erop kunnen vertrouwen dat hun verbrandingsmotor bij het bedrijf en de technicus in goede handen is en dat op een deskundige en veilige manier aan hun wensen wordt voldaan. Ten behoeve van de veiligheid en betrouwbaarheid is verder een groot verantwoordelijkheidsgevoel vereist ten opzichte van de verbrandingsmotor van de klant. Dit betekent een zorgvuldige omgang met het eigen werk en dat van anderen, en met de eigen hulpmiddelen en gereedschappen. Collegialiteit, teamgeest en stressbestendigheid zijn nodig om gezamenlijk door te kunnen gaan tot de klus geklaard is.

Resultaat van de beroepengroep

Als de beginnend beroepsbeoefenaar zijn werk goed heeft gedaan dan functioneert de verbrandingsmotor weer en is veilig en betrouwbaar voor de klant en het bedrijf.

B1-K1: Voert onderhoud uit aan verbrandingsmotoren

Complexiteit

De onderhoudswerkzaamheden bestaan voor een beginnende beroepsbeoefenaar grotendeels uit routinematige handelingen, die volgens een vaste procedure worden uitgevoerd. De complexiteit kan worden beïnvloed door onvoorziene omstandigheden die hij niet zelfstandig kan oplossen. Hij maakt zelf de afweging wanneer hij advies van een collega vraagt. De spanning tussen benodigde en beschikbare tijd kan deze afweging lastig maken. Zijn werk kent een beperkt afbreukrisico; werkzaamheden met een groot afbreuk- en/of veiligheidsrisico krijgen een eindcontrole door een leidinggevende. De beginnende beroepsbeoefenaar heeft algemene basiskennis en vaardigheden over werkingsprincipes, materialen, gereedschappen, testapparatuur en zoekstrategieën.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnende beroepsbeoefenaar werkt op aanwijzing van een leidinggevende of de hem toegewezen technicus. Hij is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de toegewezen werkzaamheden binnen de vastgestelde tijd. Bij standaardwerkzaamheden is er sprake van zelfcontrole door de beginnend beroepsbeoefenaar. Hij registreert zijn eigen werkzaamheden, zoals voortgang, verbruikte materialen en testgegevens en is (mede)verantwoordelijk voor de staat van onderhoud van gereedschappen, testapparatuur en de eigen werkplek. Wanneer de geplande tijd en kosten dreigen te worden overschreden, moet hij de leidinggevende inlichten. Ook kan hij een collega of andere bronnen inschakelen. De werkzaamheden vinden plaats volgens de bedrijfsregels, procedures en wettelijke (arbo)eisen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van bewerkingstechnieken toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de functie en opbouw van componenten en systemen van verbrandingsmotoren

B1-K1: Voert onderhoud uit aan verbrandingsmotoren

- heeft basiskennis van de middelen voor het reinigen en conserveren van (delen van) verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de relevante zoekstrategieën voor het achterhalen van (technische) gegevens
- heeft basiskennis van elektrische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van hydraulische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van meetgereedschappen voor het meten van verbrandingsmotoren
- heeft kennis van de gebruikelijke vaktermen binnen de verbrandingsmotorbranche
- heeft kennis van de opbouw van checklists
- heeft kennis van relevante NEN-/ISO-normen
- kan materialen, onderdelen en componenten bewerken
- kan werken met digitale systemen en toepassingen voor het opzoeken van technische informatie en werkinstructies
- kan werken met relevante meet-, controle- en testapparatuur
- kan werken met relevante reinigings- en conserveringsmiddelen
- kan werken met voorkomende formulieren, werkbonnen en checklists
- heeft basiskennis van de (eigenschappen van) materialen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de relevante communicatiemiddelen
- heeft basiskennis van de verbindings- en bevestigingsmiddelen en -technieken toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van handgereedschappen en hulpmiddelen voor het (de)monteren van verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van mechanische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van pneumatische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft kennis van de kwaliteitseisen van het bedrijf
- kan correcte verbindingen maken tussen onderdelen, componenten en systemen
- kan werken met digitale systemen en toepassingen voor communicatie en rapportage
- kan werken met relevante gereedschappen en hulpmiddelen
- kan werken volgens technische (bouw- en constructie)tekeningen en schema's

B1-K1-W1: Controleert de verbrandingsmotor en bereidt onderhoudsopdracht aan verbrandingsmotor voor

Omschrijving

Bij het voorbereiden van een onderhoudsopdracht controleert de beginnende beroepsbeoefenaar de verbrandingsmotor aan de hand van de onderhoudschecklist van fabrikant, importeur of bedrijf. Hij verricht daarvoor de benodigde metingen en vinkt zijn bevindingen af op de checklist. Hij noteert/meldt aangetroffen bijzonderheden en afwijkingen. Hij gaat na welke werkzaamheden bij de onderhoudsbeurt moeten worden uitgevoerd en verzamelt de daarvoor benodigde relevante informatie, (meet)gereedschappen en hulpmiddelen. Hij controleert zijn eigen voorbereiding en stelt bij onduidelijkheden vragen aan zijn leidinggevende.

Resultaat

De controle van de verbrandingsmotor is volgens de checklist en voorschriften van fabrikant, importeur of bedrijf uitgevoerd. De bevindingen en afwijkingen zijn gerapporteerd. Onderdelen alsmede voorschriften en procedures zijn verzameld. De onderhoudswerkzaamheden aan de verbrandingsmotor zijn voorbereid.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- leest informatie nauwkeurig en raadpleegt de leidinggevende bij onduidelijkheden;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels bij het visueel controleren van de materialen en middelen;
- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het interpreteren van de werkopdracht;
- kiest de juiste materialen, onderdelen, gereedschappen en (hulp)middelen en houdt rekening met de mogelijkheden en beperkingen van de gereedschappen van zijn keuze;
- voert de controle aan de verbrandingsmotor volgens de bedrijfsprocedures en instructies van de leidinggevende uit.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Kwaliteit leveren

B1-K1-W2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes

Omschrijving

De beginnende beroepsbeoefenaar vervangt/ververst op basis van de standaard onderhoudsvorschriften (schema's) en zijn bevindingen van de voorafgaande controle de benodigde onderdelen en vloeistoffen aan componenten en/of systemen die werken op basis van mechanische principes. Gebreken en complicaties die hij tijdens deze onderhoudsbeurt aantreft meldt hij aan de leidinggevende en lost hij indien mogelijk en na toestemming van zijn leidinggevende op. Hij controleert zijn uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden, registreert de gebruikte materialen, de gewerkte tijd en opmerkingen van belang. Hij voert restmateriaal en afvalstoffen af en ruimt de werkplek op. Hij bespreekt de resultaten van het onderhoudswerk met zijn leidinggevende en meldt de opdracht af.

Resultaat

De onderhoudsbeurt aan componenten en/of systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes is uitgevoerd. Gebreken zijn opgemerkt, geregistreerd en indien mogelijk opgelost. De onderhoudswerkzaamheden zijn gecontroleerd en gerapporteerd, de werkplek is schoongemaakt en opgeruimd. Restmateriaal en afvalstoffen zijn afgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het nauwkeurig zoeken, lezen en interpreteren van informatie/documentatie/de werkopdracht en raadpleegt de leidinggevende bij onduidelijkheden;
- selecteert, verzamelt en controleert zorgvuldig de materialen, onderdelen, (hand)gereedschappen en (hulp)middelen en gebruikt deze op de juiste manier bij het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels bij het controleren van de materialen en middelen;
- is tijdens het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden alert op niet-gemelde gebreken;
- meldt complicaties tijdig aan een ervaren collega of zijn leidinggevende;
- controleert zijn uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden systematisch (volgens de checklist), ordelijk, zorgvuldig en bij voorkeur volgens beproefde methoden;
- controleert en reinigt zorgvuldig zijn werkplek en de gebruikte materialen, onderdelen, (hand)gereedschappen en (hulp)middelen en ruimt deze netjes en veilig op;
- rapporteert volledig en nauwkeurig de uitgevoerde werkzaamheden, werktijd en de gebruikte onderdelen/materialen;
- voert restmateriaal en afvalstoffen volgens voorschriften af.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Formuleren en rapporteren, Onderzoeken, Kwaliteit leveren

B1-K1-W3: Voert onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert (standaard) onderhoudswerkzaamheden uit aan componenten en/of systemen die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes. Hij inspecteert elektrische, elektronische of digitale componenten en systemen en voert met behulp van een inspectielijst onderhoudswerkzaamheden uit zoals het testen van elektrische/elektronische/digitale componenten en systemen op juiste werking. Indien nodig regelt hij elektrische/elektronische/digitale componenten in en vervangt en/of kalibreert hij deze. Waar nodig zorgt hij voor een update van de software. Gebreken en complicaties die hij tijdens deze onderhoudsbeurt aantreft meldt hij aan de leidinggevende en lost hij indien mogelijk en na toestemming van zijn leidinggevende op. Hij controleert zijn uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden, registreert de gebruikte materialen, de gewerkte tijd en opmerkingen van belang. Hij voert restmateriaal en afvalstoffen af en ruimt de werkplek op. Hij bespreekt de resultaten van het onderhoudswerk met zijn leidinggevende en meldt de opdracht af.

Resultaat

De onderhoudsbeurt aan componenten en/of systemen van verbrandingsmotoren die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes is uitgevoerd. Gebreken zijn opgemerkt, geregistreerd en indien mogelijk opgelost. De onderhoudswerkzaamheden zijn gecontroleerd en gerapporteerd, de werkplek is schoongemaakt en opgeruimd. Restmateriaal en afvalstoffen zijn afgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het nauwkeurig zoeken, lezen en interpreteren van informatie/documentatie/de werkopdracht en raadpleegt de leidinggevende bij onduidelijkheden;
- selecteert, verzamelt en controleert zorgvuldig de materialen, onderdelen, (hand)gereedschappen en (hulp)middelen en gebruikt deze op de juiste manier bij het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels bij het controleren van de materialen en middelen;
- is tijdens het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden alert op niet-gemelde gebreken;
- meldt complicaties tijdig aan een ervaren collega of zijn leidinggevende;
- controleert zijn uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden systematisch (volgens de checklist), ordelijk, zorgvuldig en bij voorkeur volgens beproefde methoden;
- controleert en reinigt zorgvuldig zijn werkplek en de gebruikte materialen, onderdelen, (hand)gereedschappen en (hulp)middelen en ruimt deze netjes en veilig op;
- rapporteert volledig en nauwkeurig de uitgevoerde werkzaamheden, werktijd en de gebruikte onderdelen/materialen;
- voert restmateriaal en afvalstoffen volgens voorschriften af.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Onderzoeken, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2: Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkzaamheden

Complexiteit

De taken van de beginnend beroepsbeoefenaar bij het leveren van een bijdrage aan het optimaliseren van de werkzaamheden zijn wisselend van aard. Hij voert deze volgens de bedrijfsprocedures en met inachtneming van wettelijke kaders en regels uit, maar heeft de mogelijkheid om (proactief) aanpassingsgerichte voorstellen te doen. Daarvoor moet hij in diverse situaties verbetermogelijkheden kunnen herkennen. Een complicerende factor daarbij is dat er verschillende behoeften en belangen zijn en doelen die behaald moeten worden, soms onder tijdsdruk en soms met beperkte capaciteit of beperkte middelen. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt, analyseert en verwerkt gegevens die bijdragen aan het optimaliseren van de werkzaamheden. Hiervoor heeft hij kennis en vaardigheden nodig.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een (uitvoerende) rol bij het leveren van een bijdrage aan het optimaliseren van de werkzaamheden. Hij is hiervoor gesprekspartner van zijn leidinggevende en/of de organisatie. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor zijn eigen takenpakket. Hij voert de taken op eigen initiatief uit binnen de kaders van de organisatie. Hij overlegt met zijn leidinggevende over de resultaten en om verantwoording af te leggen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van Arbo-, veiligheid- en milieuvoorschriften
- heeft kennis van de risico's bij dragen, tillen, heffen en hijsen
- heeft kennis van de werkplaatsorganisatie
- heeft kennis van onderdelenvoorziening en beheer
- heeft kennis van relevante bedrijfsinstructies en procedures
- heeft kennis van vergader- en overlegsituaties
- kan communicatieve en sociale vaardigheden toepassen in de omgang met interne en externe betrokkenen
- kan relevante technische documentatie lezen
- kan werken volgens de kwaliteitseisen en -normen van het bedrijf

B1-K2-W1: Neemt deel aan werkoverleg

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt zich voor op het werkoverleg. Hij brengt ervaringen betreffende het werk / de samenwerking, de (eventuele) knelpunten en verbeterpunten in, luistert actief en neemt deel aan de discussie. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft aan wat veranderingen voor de werkuitsvoering betekenen.

Resultaat

Gesprekspartners zijn op de hoogte van de uitvoering van het werk, de samenwerking en eventuele knelpunten en verbeterpunten.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zorgt er uit zichzelf voor dat anderen goed en tijdig geïnformeerd zijn;
- neemt actief deel aan het werkoverleg;
- bouwt een goede werkrelatie op met de anderen in het werkoverleg;
- maakt de eigen bedoelingen duidelijk in het werkoverleg.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Relaties bouwen en netwerken, Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren

B1-K2-W2: Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkprocessen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt hoe de werkzaamheden in zijn organisatie beter/sneller/efficiënter/milieubewuster kunnen verlopen. Hij signaleert problemen en knelpunten, onderzoekt

B1-K2-W2: Levert een bijdrage aan het optimaliseren van de werkprocessen

deze en stelt vast of de problemen/knelpunten incidenteel of structureel zijn. Hij denkt na over oplossingen en mogelijkheden en doet suggesties voor verbetering/optimalisatie van de werkprocessen. Hij overlegt hierover met zijn leidinggevende en collega's en werkt deze uit in een concreet voorstel.

Resultaat

Bruikbare verbetervoorstellen voor uitvoering van de werkzaamheden zijn -na overleg- uitgewerkt in een concreet voorstel.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft een pro-actieve houding bij het zoeken naar mogelijkheden om zaken te verbeteren;
- stelt zich actief op de hoogte van trends en ontwikkelingen in de sector;
- overlegt tijdig, bij voorkeur met (meer ervaren)collega's en de leidinggevende, over zijn waarnemingen en mogelijke oplossingen;
- zet zijn kennis en vaardigheden actief in bij het geven van verbetersuggesties;
- betreft actief de mening van anderen bij het geven van verbetersuggesties.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Presenteren, Analyseren, Creëren en innoveren

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Verbrandingsmotortechnicus

Mbo-niveau

2

Typering van het beroep

De beginnend beroepsbeoefenaar verricht de routinematige onderhouds- en reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan verbrandingsmotoren, in opdracht en onder aansturing van zijn leidinggevende.

Beroepsvereisten

Nee

P1-K1 Repareert en/of monteert en/of reviseert componenten van verbrandingsmotoren

Complexiteit

Het repareren en/of monteren en/of reviseren van componenten van verbrandingsmotoren vereist een grondige en precieze werkwijze 'volgens het boekje', waarbij geen detail over het hoofd mag worden gezien. De werkzaamheden bestaan voor een beginnende beroepsbeoefenaar merendeels uit routinematige handelingen, die volgens een vaste procedure worden uitgevoerd. Zijn werk kent een beperkt afbreukrisico; werkzaamheden met een groot afbreuk- en/of veiligheidsrisico krijgen een eindcontrole door een leidinggevende. De beginnende beroepsbeoefenaar heeft algemene basiskennis en vaardigheden over werkingsprincipes, materialen, gereedschappen, hulpmiddelen, testapparatuur en zoekstrategieën.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnende beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de hem toegewezen werkzaamheden. Hij werkt onder supervisie van een leidinggevende of een hoger opgeleide collega. Wanneer de geplande tijd en kosten dreigen te worden overschreden, moet hij de leidinggevende inlichten en in overleg met deze misschien ook de klant. Ook kan hij een collega of andere bronnen inschakelen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van bewerkingstechnieken toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de functie en opbouw van componenten en systemen van verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de relevante zoekstrategieën voor het achterhalen van (technische) gegevens
- heeft basiskennis van elektrische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van hydraulische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van meetgereedschappen voor het meten van verbrandingsmotoren
- heeft kennis van de gebruikelijke vaktermen binnen de verbrandingsmotorbranche
- heeft kennis van relevante NEN-/ISO-normen
- kan materialen, onderdelen en componenten bewerken
- kan werken met digitale systemen en toepassingen voor het opzoeken van technische informatie en werkinstructies
- kan werken met relevante meet-, controle- en testapparatuur
- heeft basiskennis van de (eigenschappen van) materialen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van de relevante communicatiemiddelen
- heeft basiskennis van de verbindings- en bevestigingsmiddelen en -technieken toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van handgereedschappen en hulpmiddelen voor het (de)monteren van verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van mechanische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft basiskennis van pneumatische componenten/onderdelen toegepast bij verbrandingsmotoren
- heeft kennis van de kwaliteitseisen van het bedrijf
- kan correcte verbindingen maken tussen onderdelen, componenten en systemen
- kan werken met digitale systemen en toepassingen voor communicatie en rapportage
- kan werken met relevante gereedschappen en hulpmiddelen
- kan werken volgens de kwaliteitseisen en -normen van het bedrijf
- kan werken volgens technische (bouw- en constructie)tekeningen en schema's

P1-K1-W1 Bereidt reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotor voor

Omschrijving

De beginnende beroepsbeoefenaar ontvangt een opdracht om een reparatie- en/of montage- en/of revisie aan componenten van een verbrandingsmotor uit te voeren. Hij stelt bij onduidelijkheden vragen aan zijn leidinggevende en verzamelt de benodigde relevante informatie, (meet)gereedschappen en hulpmiddelen en controleert de eigen voorbereiding. Hij maakt een inschatting van de uit te voeren werkzaamheden en bepaalt de werkvolgorde. Als laatste checkt hij de persoonlijke beschermingsmiddelen en zorgt dat de werkplek gereed is voor gebruik.

Resultaat

Alle relevante informatie, materialen en onderdelen alsmede voorschriften/procedures zijn verzameld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is kostenbewust bij het voorbereiden van reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotoren;
- leest informatie nauwkeurig en raadpleegt de leidinggevende bij onduidelijkheden;
- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het interpreteren van de werkopdracht;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels bij het verzamelen en controleren van de materialen, onderdelen, (hand)gereedschappen en (hulp)middelen;
- checkt de persoonlijke beschermingsmiddelen conform werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels;
- maakt de werkplek gereed conform werkinstructies, de kwaliteitseisen en bedrijfsregels.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P1-K1-W2 Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes

Omschrijving

De beginnende beroepsbeoefenaar herstelt, past aan, vervangt of monteert componenten van de verbrandingsmotor. Hij stelt componenten (mechanisch) af en voert tussentijdse testen en metingen uit. Hij noteert afstelgegevens van uitgevoerde testen en metingen. Hij demonteert onderdelen die mogelijk voor revisie in aanmerking komen. Bij revisie bepaalt hij door meting van de geselecteerde delen de slijtagegraad en registreert de gemeten waarden. Hij vergelijkt vervolgens de gemeten waarden met de revisie- en/of fabrieksgegevens en bepaalt of de betreffende onderdelen gereviseerd of vervangen moeten worden. Hij voert vervolgens herstellende revisiebewerkingen uit aan de te reviseren onderdelen.

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert zijn werkzaamheden en registreert op de werkorder de gebruikte materialen en onderdelen, de gewerkte tijd en opmerkingen van belang. Hij voert restmateriaal en afvalstoffen af en ruimt de werkplek op. Hij bespreekt de resultaten van de uitgevoerde werkzaamheden met leidinggevende en/of klant indien hij op locatie werkt en meldt de opdracht af bij zijn leidinggevende.

Resultaat

De werkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes zijn volgens de geldende voorschriften uitgevoerd en de verbrandingsmotor werkt weer naar behoren. De opdracht is gecontroleerd, geregistreerd en gerapporteerd. De werkplek is schoon en opgeruimd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt nauwkeurig en systematisch;
- maakt effectief, efficiënt en veilig gebruik van materialen en (technische) middelen;
- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het bedienen van de machines en het werken met verschillende installaties, systemen, technieken en materialen;
- overlegt bij de uitvoering van de gemeenschappelijke taak tijdig en regelmatig met zijn collega's en stelt zich zo op dat de samenwerking met de anderen goed verloopt;
- raadpleegt tijdig de leidinggevende bij vragen en onduidelijkheden;
- aanvaardt veranderingen en reageert hier goed op;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen bedrijfsregels bij het uitvoeren van de werkzaamheden;

P1-K1-W2 Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van mechanische principes

- Controleert zijn werkzaamheden volgens voorschriften, bedrijfsprocedures en instructies van de leidinggevende;
- de werkplek is zorgvuldig opgeruimd.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Omgaan met verandering en aanpassen

P1-K1-W3 Voert reparatie- en/of montage- en/of revisiewerkzaamheden uit aan componenten die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar leest elektrische, elektronische of digitale componenten uit met behulp van testapparatuur. Hij verbindt elektrotechnische onderdelen en componenten en past daarbij voorkomende standaard verbindings- en aansluittechnieken toe. Hij controleert tijdens en na afloop van het aansluiten of de verbindingen correct zijn uitgevoerd, of de onderdelen en aansluitingen voldoen aan gestelde eisen van functionaliteit, kwaliteit en veiligheid en regelt zo nodig systemen in. Hij reset (vervangings)onderdelen en houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften. Hij registreert zijn uitgevoerde werkzaamheden en de gewerkte tijd, rond zijn werkzaamheden af en vermeldt eventuele opmerkingen die van belang zijn. Hij voert restmateriaal en afvalstoffen af en ruimt de werkplek op. Hij bespreekt de resultaten van de uitgevoerde werkzaamheden met leidinggevende en/of klant indien hij op locatie werkt en meldt de opdracht af bij zijn leidinggevende.

Resultaat

De werkzaamheden aan componenten van verbrandingsmotoren die werken op basis van elektrische, elektronische of digitale principes zijn volgens de geldende voorschriften uitgevoerd en de verbrandingsmotor werkt weer naar behoren. De opdracht is gecontroleerd, geregistreerd en gerapporteerd. De werkplek is schoon en opgeruimd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt nauwkeurig en systematisch;
- maakt effectief, efficiënt en veilig gebruik van materialen en (technische) middelen;
- zet actief zijn kennis en vaardigheden in bij het bedienen van de machines en het werken met verschillende installaties, systemen, technieken en materialen;
- overlegt bij de uitvoering van de gemeenschappelijke taak tijdig en regelmatig met zijn collega's en stelt zich zo op dat de samenwerking met de anderen goed verloopt;
- raadpleegt tijdig de leidinggevende bij vragen en onduidelijkheden;
- aanvaardt veranderingen en reageert hier goed op;
- volgt nauwgezet de werkinstructies, de kwaliteitseisen bedrijfsregels bij het uitvoeren van de werkzaamheden;
- Controleert zijn werkzaamheden volgens voorschriften, bedrijfsprocedures en instructies van de leidinggevende;
- de werkplek is zorgvuldig opgeruimd.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Omgaan met verandering en aanpassen